

Система антикорупційних органів

Міжнародний досвід засвідчує, що створення нових антикорупційних органів є ефективнішим та швидшим, ніж реформування вже існуючих.

Ефективна система має включати такі елементи: запобігання корупції, її розслідування та притягнення до відповідальності.

Антикорупційні органи

Формування політики та запобігання корупції

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)

орган виконавчої влади

- Перевіряє електронні декларації, звіти політичних партій та факти щодо наявності конфлікту інтересів
- Розробляє проекти Антикорупційної стратегії та Державної програми з її виконання. Погоджує антикорупційні програми інших органів
- Взаємодіє з викривачами
- Складає адміністративні протоколи про вчинення високопосадовцями правопорушень, пов'язаних з корупцією
- Проводить антикорупційну експертизу проектів законів та актів КМУ

Розслідування

Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)

правоохоронний орган

- Розслідує корупційні злочини, які стосуються високопосадовців або великих сум державних коштів

Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП)

самостійний підрозділ Офісу Генерального прокурора

- Здійснює процесуальне керівництво та підтримує державне обвинувачення у ВАКС у провадженнях, які належать до підслідності НАБУ

Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА)

орган виконавчої влади

- Займається виявленням та розшуком активів, одержаних від корупційних злочинів, управляє такими активами (допоки вони під арештом)

Притягнення до відповідальності

Вищий антикорупційний суд (ВАКС)

вищий спеціалізований суд у системі судуоустрою України

- Здійснює розгляд проваджень про корупційні злочини, які розслідувалися НАБУ
- Ухвалює рішення як суд першої та апеляційної інстанцій

Залучені органи

Верховна Рада України (ВРУ)

законодавчий орган влади

- Ухвалює Антикорупційну стратегію
- Проводить тематичні парламентські слухання, антикорупційну експертизу законопроектів (у Комітеті з питань антикорупційної політики)

Кабінет Міністрів України (КМУ)

вищий орган виконавчої влади

- Затверджує Державну програму з виконання Антикорупційної стратегії

Міністерство юстиції України (Мін'юст)

орган виконавчої влади

- Здійснює антикорупційну експертизу нормативно-правових актів, крім проектів законів

Національна поліція (НП)

орган виконавчої влади

- Розслідує більшість злочинів, у тому числі корупційних, які не належать до компетенції НАБУ та ДБР
- Складає адміністративні протоколи про вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією

Державне бюро розслідувань (ДБР)

правоохоронний орган

- Розслідує окремі корупційні злочини, вчинені здебільшого правоохоронцями та організованими групами

Служба безпеки України (СБУ)

орган спеціального призначення з правоохоронними функціями

- Проводить оперативно-розшукову діяльність, у тому числі у корупційних злочинах

Органи прокуратури

- Здійснюють процесуальне керівництво та підтримання обвинувачення у загальних судах у справах НП, ДБР, СБУ

Загальні суди

місцеві, апеляційні, Верховний Суд

- Здійснюють розгляд кримінальних проваджень про корупційні злочини, які розслідували НП, ДБР, СБУ;
- Справ за адміністративними протоколами, складеними НАЗК та НП
- Справ про притягнення до цивільно-правової відповідальності за корупційні правопорушення